

Granskningsrapport för år 2024

Till bolagsstämman i Vita Huset i Nyköping Aktiebolag

Organisationsnummer 556820-6089

Till bolagsstämman i Folk tandvården Sörmland Aktiebolag

Organisationsnummer 556820-2625

Jag, av fullmäktige i Region Sörmland utsedd lekmannarevisor, har granskat Folk tandvården Sörmland AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD svarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och regionens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagda granskningsredogörelse.

För år 2024 har granskningen inriktats mot följsamheten mot ägardirektivet och moderbolagets anvisningar. En granskning har också skett av bolagets verksamhetsberättelse för 2024.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt

Jag bedömer att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Jag åberopar bifogad redogörelse.

Nyköping i mars 2025

Catharina Fredriksson

Bilaga: Granskningsredogörelse år 2024 för Folk tandvården Sörmland AB

UNDERSKRIFTSSIDA

**Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter:**

Granskningsredogörelse för 2024 för Folktandvården Sörmland AB

Sammanfattning

Bedömningen är sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll varit tillräcklig.

Följsamheten är god mot ägardirektiv och moderbolagets anvisningar.

Verksamhetsberättelsen bedöms följa anvisningen och ge en rättvisande bild av bolagets verksamhetsår 2024.

För uppföljningen av de finansiella målen i ägardirektivet, respektive bolagets egna finansiella mål, har indikatorer utvecklats jämfört med föregående år.

Bakgrund och syfte

Lekmannarevisorns uppdrag är att i bolag granska detsamma som en förtroendevald revisor i regionen granskar i sitt uppdrag, förutom räkenskaper. Det innebär ett ansvar att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Metod

Tjänsteperson vid regionens revisionskontor är sakkunnigt stöd till lekmannarevisorn. Revisionskontoret och lekmannarevisor tar löpande del av protokollen från bolagets styrelsemöten så att bolagets verksamhet och resultat kan följas kontinuerligt.

Granskningen har genomförts genom träffar med bolagsledningens representanter, dokumentstudier samt skriftliga frågor till bolagets VD. Svaren på dessa frågor har beaktats i denna rapport.

Granskningens inriktning och omfattning 2024

För år 2024 inriktas granskningen i huvudsak mot följsamheten mot ägardirektivet och moderbolagets anvisningar. En granskning har också skett av bolagets verksamhetsberättelse för 2024.

Uppföljning av iakttagelser granskning 2023

Efter granskningen av 2023 års verksamhet gjordes den sammantagna bedömningen att bolagets verksamhet i allt väsentligt hade skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Följsamheten bedömdes som god mot ägardirektiv och moderbolagets anvisningar. Bedömningen var att rutiner fanns i tillräcklig omfattning för att säkerställa följsamheten mot arvodesreglementet.

Vi rekommenderade att styrelsens ställningstagande tydligare bör framgå vid avrapportering av utförda kontroller enligt interna kontrollplanen.

Noterat vid protokollsläsning

Redan under 2023, § 893, informerade ordförande om att VD getts uppdrag att ta fram en kommunikationspolicy samt göra en översyn av bolagets olika policys. Av årets granskning framgår att verksamheten gått igenom bolagets policys och återrappporterat till styrelsen på strategidagarna. Bolaget följer regionens policys i de delar de berörs, viss anpassning sker utifrån grafisk profil samt innehållsmässigt utifrån bolagets förutsättningar. Översynen ledde inte till att något förändrades eller togs bort.

§ 939 – ordförande informerar om att VD får i uppdrag att se över eventuellt behov av IT-utveckling eller digitala lösningar/projekt. Detta då RSIT inte har resurser för Folktandvården. Eventuellt kan styrelsen anlita extern aktör för genomförandet. VD får också i uppdrag att bevaka att nödvändiga åtgärder vidtas på kliniken i Oxelösund avseende ventilationsanläggning. Det behov som identifierades utifrån att RSIT inte hade resurser löstes av bolaget genom att själva köpa in trådlösa routers. Återrappporterat till styrelsen § 947, i samband med Affärsplanen.

För ventilationen på Oxelösundskliniken har bolagets ledning (VD och ekonomichef) regelbundna möten med regionens enhet för fastighetsservice. Återrappportering sker löpande via månadsrapporten där lokaler har ett eget avsnitt.

§ 959 – ordförande lyfte frågeställningen om eventuell anpassning av Folktandvårdens verksamhetsplan och budget efter regionens årshjul. Uppföljning av frågan skulle ske i december, sköts till första sammanträdet 2025. Frågan har ännu inte hanterats enligt VD.

§ 966 – VD info kring bland annat införandet av det nya journalsystemet Frenda. Bedöms fungera väl men problem med transaktionsfiler i bokföringsfiler, ekonomiska filer med Tandvårdsenheten och Frisktandvårdens debiteringar med fel i autogirodragning och fakturering. Det allmänna tandvårdsbidraget och särskilt tandvårdsbidrag har inte hämtats från Försäkringskassan och rabatterats på kundens pris. Enligt VD pågår arbetet via löpande kommunikation med Frenda för att lösa problemen. Rättningar av

både det allmänna och särskilda tandvårdsbidraget har skett, liksom rättning av felaktiga dragningar av frisktandvårdsavgiften. Ett arbete pågår vid tidpunkten för vår granskning. Det avser filer för nödvändig tandvård, just nu sker manuell hantering.

§ 968 – översyn av styrande dokument som ska revideras årligen som t ex arbetsordning, rapportinstruktion, VD-instruktion. Riskanalys och intern kontrollplan för 2025 antas också.

Verksamhetsberättelse

Verksamhetsberättelsen är bolagets återrapportering till regionstyrelsen via moderbolaget. Den ska, enligt regionens reglemente för planering och uppföljning, redovisa hur uppdraget för 2024 har genomförts. Enligt ägardirektivet ska bolaget följa den styrmodell som regionen tillämpar. Bolaget ska utifrån sitt ansvarsområde styra och följa upp verksamheten utifrån regionens perspektiv och politiska mål.

Verksamhetsberättelsen, ska innehålla kommentarer till årets verksamhet och ekonomiska uppgifter. Anvisningar har getts ut från regionens ekonomistab till moderbolaget Vita Huset i Nyköping AB som sedan i sin tur har utfärdat anvisningar till dotterbolaget.

I sammanfattningen ska årets vidtagna kostnadsreducerande eller intäktshöjande åtgärder rapporteras under särskild rubrik. Vidtagna åtgärder och vilka effekter åtgärderna har fått på ekonomin under året ska rapporteras.

Avsnittet återfinns i verksamhetsberättelsen med beskrivning över åtgärder som behovsprövning för externa utbildningar och konferenser, effektivering av 2023 års beslut om samlokalisering av två satellitmottagningar. Effekter på ekonomin under året framgår inte. VD bedömer helårseffekten av behovsprövning och samlokalisering till ca 4 mnkr.

Av anvisningen framgår vilka indikatorer som ska avrapporteras. Fyra indikatorer anges och de ska finnas med för kontinuitet i uppföljningen. De fyra indikatorerna är följande (inom parentes anges vilken indikator som rapporteras):

- ✓ Väntetider, enligt årets nya fördelning och mål (antal väntande revisionskunder över tre månader)
- ✓ Sammanlagd sjukfrånvaro, men gärna också uppdelad på lång- respektive kortfrånvaro (sjukfrånvarotid i relation till ordinarie arbetstid samt i tabellform fördelning under/över 90 dagar)
- ✓ Soliditet (soliditet)

✓ Kassalikviditet (likviditet)

Målvärde för indikatorerna har satts av bolaget. Hanteringen av eventuella negativa avvikelser ska kommenteras.

För resursperspektivet, personal- och ekonomi, ska nyckeltal med korta kommentarer inom personal- och ekonomiområdena redovisas, samt verksamhetsmått som exempelvis antal avtal, kundbesök eller liknande under verksamhetsperspektivet.

Vi noterade i vår granskning 2023 att den beslutade affärsplanen innehåller flera beslutade målsättningar. Några av dessa finns med som indikatorer vid åiterrapporteringen i verksamhetsberättelsen men fler skulle med fördel kunna rapporteras på detta sätt.

Samlad uppföljning/avrapportering sker inte på årsbasis av det som benämns mål i dokumentet Affärsplan. VD lämnar löpande rapportering i samband med styrelsemöten samt månadsrapporter enligt styrelsens rapportinstruktion.

Bolaget har tidigare beskrivit att anvisningar inför arbetet med det som i Region Sörmland benämns Verksamhetsplan och Budget kommer för sent (i början av september). För att ha ett material färdigt för styrelsen att besluta kring påbörjas bolagets arbete med den nya affärsplanen och budget redan under våren/sommaren.

Det är fortsatt så att kommande års affärsplan är upprättad i regionens IT-stöd men regionens tidplan är inte anpassad till Folktandvården vad gäller tidpunkt för när anpassade mallar finns. De skulle helst finnas redan under vår/sommar för att Folktandvården ska kunna använda IT-stödet fullt ut och minska dubbelarbetet med parallella processer i andra system.

Folktandvårdens verksamhetsberättelse är väl strukturerad och följer utgivna anvisningar. Vi har granskat den verksamhetsberättelse som fanns med i kallelsen till styrelsesammanträdet i februari 2025.

Folktandvården rapporterar i flera fall vårdstatistik könsuppdelad i löpande. Inga analyser framgår för eventuella skillnader. VD har tidigare beskrivit att Folktandvården kommer att fortsätta att rapportera könsuppdelat och utveckla arbetet med indikatorer, samt arbeta med analyser av utfallet där de ser avvikelser utöver förväntat värde. Nytt journal- och produktionssystem, Frenda, och vid upphandling har krav bland annat ställts kring ökade möjligheter till uppföljning.

Bolaget har också beslutat om en hållbarhetsrapport, upprättad enligt årsredovisningslagen (ÅRL 6:10) som återkopplar till kraven i

ägadirektivet. Den är i år inte bilaga till verksamhetsberättelsen. Som bilaga 1 finns balans- och resultaträkning och finansieringsanalys.

Utifrån vår granskning vill vi lyfta fram nedanstående iakttagelser och kommentarer under respektive perspektiv.

Medborgarperspektiv

En av de indikatorer som efterfrågas av moderbolaget i anvisningen är *Väntetider, enligt årets nya fördelning och mål*. I Folktandvårdens verksamhetsberättelse finns indikatorn *Antal väntande revisionskunder över tre månader*, utfallet i indikatorn är 6 552 kunder och målvärdet 8 000, målet nås och har förbättrats jämfört med för 2023 då antal väntande var 8 954.

Av löpande text under verksamhetsperspektivet framgår att antal väntande i sin helhet avser vuxna kunder. Barn och 20-23 åringar följer plan. December 2023 var antalet väntande barn och unga 832.

I medborgarperspektivet finns en indikator *Marknadsandel, antal fler kunder netto per år*. Målvärdet har satts till 3 000 men utfallet är negativt och redovisas till -360 (föregående år +923). Under verksamhetsperspektivet redovisas att den vuxna kundstocken har ökat med 1 448 medan barnstocken minskat med 2 168. Av årsredovisningen framgår att förändringen i barnstocken hänförs till minskade barngrupper. Vid granskningen har uppmärksamats att korrekt siffra för minskningen av barn-kundstocken är 1 808

Målvärdet kvarstår under 2025 men kommer sannolika att behöva revideras ner inför 2026, enligt VD, på grund av minskande barnkullar.

Under verksamhetsperspektivet anges att cirka 1 500 nya kunder väntar på att få komma till Folktandvården. De ingår, enligt VD, inte i de redovisade antalet nya kunder respektive antal väntande under medborgarperspektivet. Antalet är en uppskattning av antalet kunder som önskar bli kund hos Folktandvården Sörmland och vill boka tid hos någon klinikerna.

Verksamhetsperspektivet

I rapporten redovisas kundstatistik, vårdtid och antal besök för allmäntandvård respektive specialisttandvård.

Enligt avsnittet *Hög andel kunder väljer 95 % av de sörmländska barnen och unga vuxna Folktandvården Sörmland och cirka 37 % (föregående år 36 %) av länets vuxna befolkning*.

Ökning redovisas för vårdtid, på totalen, både vad gäller allmäntandvård och specialisttandvård. Framför allt har specialisttandvård barn och unga vuxna ökat kraftigt.

Av Tandvårdsenhetens verksamhetsberättelse framgår att täckningsgraden för tandvård barn i Sörmland har ett utfall på 99,1 % (indikatorn visar andel barn 5-17 år som har varit på undersökning under en treårsperiod av de individer som varit bosatta i Sörmland under hela perioden). Det innebär i absoluta tal att ca 400 barn mellan 5 och 17 år inte varit på undersökning de senaste tre åren.

Folktandvården arbetar, bland annat, med orosanmälningar för de barn som är listade och inte kommer på kallade besök. Bolagets munhälsoteam är också synliga i skolor och samarbetar med barnhälsovården för att få fram budskapet om att det är viktigt att komma till tandvården.

Resursperspektivet

Inom resursperspektivet efterfrågas tre indikatorer. En kopplad till personal *Sammanlagd sjukfrånvaro (gärna uppdelad på lång respektive kort frånvaro)* och två kopplade till ekonomi: *Soliditet* respektive *Kassalikviditet*.

För sjukfrånvaron, i relation till ordinarie arbetstid, redovisas ett utfall på 7,51 % (föregående år 7,93 %), målvärde max 6 %. Att få ned sjukfrånvaron är en fortsatt utmaning för bolaget. Av statistiken framgår att det är den korta sjukfrånvaron, under 90 dagar, som har minskat.

Antal anställda, arbetade timmar och frånvarotimmar redovisas enligt anvisning från moderbolaget.

Fortsatt höga utfall i den medarbetarenkät som genomförts under året.

Åtagandet är att under 2024 bibehålla en god soliditet. Detta uppfylls då soliditeten ökat till 42,1 %. År 2023 redovisas ett utfall på 36,2 %, målvärde 30 %.

För kassalikviditeten redovisas ett utfall på 159 % (föregående år 139,5 %), målvärdet är 100 %.

De finansiella målen enligt ägardirektivet är att bolaget normalt ska uppvisa ett ekonomiskt överskott och därmed förstärka det egna kapitalet. Bolaget ska rapportera utvecklingen månatligen till moderbolaget.

Bolaget har under året rapporterat skriftligt via en styrelserapport per månad.

Om bolaget redovisar en vinst före bokslutsdispositioner och skatt ska ägaren erhålla en grundavkastning på eget kapital i form av utdelning enligt ägardirektivet, lägst 8 % på utgående eget kapital. Förslaget till vinstdisposition innehåller en utdelning till ägaren (Vita Huset i Nyköping AB) med cirka 5,2 mnkr (motsvarande drygt 11 %) enligt årsredovisningen som fanns i kallelsen till bolagsstyrelsen i februari.

De finansiella målen enligt ägardirektivet har uppnåtts.

Folktandvården når också sina egna finansiella mål och lämnar resultatutdelning för 2024.

I enlighet med ägardirektivet har bolaget lämnat en separat ekonomisk redovisning per verksamhetsgren enligt den gemensamma modell som huvudmännen tagit fram.

Styrelsen har också, i enlighet med ägardirektivet, i årsredovisningen intygat, med ledamöternas underskrift, att bolaget verkat inom ramen för fastställt ändamål.

Privata utförare används inte utan bolagets verksamhet drivs helt i egen regi.

Investeringar

I rapporten anges att bolaget under året utrangerat utrustning till ett värde av 2,9 mnkr vilket främst avser bilar. Inte helt korrekt beskrivet i rapporten då bilarna har avyttrats, med stöd av regionen, på auktion.

Intern kontroll - rapportering

Utfallet från genomförda kontroller samt eventuellt vidtagna åtgärder redovisas på en övergripande nivå i Folktandvårdens verksamhetsberättelse.

Vid styrelsemötet i december (§ 967) återrappporterades ett utförligare resultat av genomförda interna kontroller under 2024. Inga avvikelser framgår av den rapportering som lämnas. Av protokollet framgår att styrelsen godkände rapporteringen.

Revisionen

Ann-Charlotte Adolfsson
Revisionschef